

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Suport Tècnic i Inventari
Biblioteca del Patrimoni Cultural

3578

C/ Cavallers, núm. 6

Fabregat Fibla, M. Reis

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

FITXA TÈCNICA

Nom del Jaciment: Cavallers, 6

Municipi: Tarragona

Comarca: El Tarragonès

Dates d'intervenció: 18, 19 i 20 de desembre de 2001

Arqueòleg director: Maria Reis Fabregat Fibla

Promotor : Ignasi Batlle, propietari

Motiu de la Intervenció: Canvi de la pavimentació dels baixos del local

Data de lliurament : 8 de gener de 2002

Coordenades UTM :

1. N 353690.430
E 4553480.770

2. N 353703.420
E 4553473.050

3. N 353674.970
E 4553460.080

4. N 353688.870
E 4553449.770

Maria Reis Fabregat Fibla
Arqueòloga

I. INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS HISTÒRICS

Amb motiu de la propera remodelació dels baixos de l'edifici situat al núm. 6 del C/ Cavallers de Tarragona, el Sr. Ignasi Batlle, propietari i promotor de l'obra, ha encarregat la realització dels treballs de seguiment arqueològic necessaris per tal de documentar les restes arqueològiques que es puguin localitzar al subsòl.

La ciutat de Tarragona té un gran patrimoni arqueològic i cultural, sobretot d'època romana, moment en què va ser capital de la Província Tarraconense. Posseeix, tanmateix, nombroses restes d'etapes posteriors, com la paleocristiana i la medieval, ja que Tarragona va ser seu catedralícia des dels inicis del cristianisme.

És per aquests motius que qualsevol obra que requereixi un moviment de terres fa necessària la realització d'uns sondejos previs per tal d'evitar la destrucció de restes arqueològiques.

II. LA ZONA D'INTERVENCIÓ

La zona que ens ocupa es situaria dintre del recinte emmurallat de la ciutat antiga, exactament a la plaça de Representació del Fòrum Provincial. Aquesta plaça, sovint denominada segona terrassa de la Part Alta, ocupava una gran superfície (175 x 318 mts) i es trobava envoltada per una complexa estructura de pòrtics, almenys en tres dels seus costats. El solar núm. 6 del carrer Cavallers quedaria dintre d'aquest edifici, justament a la zona del mur meridional del Fòrum. Aquest mateix mur es va localitzar a la Casa Montoliu (actual Conservatori de Música) i

a la Casa Castellarnau (actual seu del Museu d'Història de la Ciutat), dos edificis situats al mateix carrer Cavallers.

III. TREBALLS REALITZATS

Els treballs del seguiment arqueològic se centren en el control del rebaix de terres necessari per la col·locació d'un nou paviment al local. Aquest rebaix s'ha efectuat de forma manual fins una fondària de 0'40 mts.

IV. LLISTAT D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

101: Pavimentació de rajolès. Té 2'5 cm de gruix. Cobreix 102. Cronologia: Segle XX.

102: Preparació de formigó. Té entre 5 i 11 cm de gruix. Cobert per 101; cobreix 103. Cronologia: Segle XX.

103: Nivell de reompliment format per terra de color marró fosc, amb abundants restes d'enderroc (totxos, pedres irregulars). Apareix ceràmica vidrada d'època contemporània (segle XIX). Aquest nivell no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Cobert per 102; cobreix 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112 i 113. Cronologia: Segle XIX-XX.

104: Anul·lat.

105: Mur format per carreus reutilitzats de lumaquel·la local i pedres irregulars, units en sec. La fondària del rebaix -0'40cm- només ha permès deixar al descobert una filada de carreus i pedres del mur. En els intersticis de les pedres i els carreus han aparegut fragments de ceràmica comuna sense vidrar i d'àmfora africana molt rodada. Aquest nivell no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Té una amplada d'entre 80 i 90 cm. Cobert per 103 i, en alguna zona, per 102; s'hi adossen 106, 107 i 109. Cronologia: Indeterminada, possiblement tardorromà o altomedieval.

106: Mur format per carreus reutilitzats, pedres irregulars i totxos, units tots amb morter de calç. Aquest mur no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Té una amplada de 39 cm. Cobert per 102; s'adossa a 105. Cronologia: Segle XIX-XX.

107: Mur format per carreus reutilitzats, pedres irregulars i totxos, units tots amb morter de calç. Aquest mur no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Té una amplada de 75 cm. Cobert per 102; s'adossa a 105. Cronologia: Segle XIX-XX.

108: Mur format per carreus reutilitzats, pedres irregulars i totxos, units tots amb morter de calç. Aquest mur no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Té una amplada de 78 cm. Cobert per 102. Cronologia: Segle XIX-XX.

109: Mur format per carreus reutilitzats, pedres irregulars i totxos, units tots amb morter de calç. Funciona com cimentació dels pilars de la casa actual. Aquest mur no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Té una amplada de 64 cm. Cobert per 102; s'adossa a 105. Cronologia: Segle XIX-XX.

110: Reompliment de terra vegetal de color marró fosc. Aquest nivell no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Cobert per 102. Cronologia: Segle XIX-XX.

111: Reompliment de terra vegetal de color marró fosc. Aquest nivell no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Cobert per 102. Cronologia: Segle XIX-XX.

112: Reompliment de terra vegetal de color marró fosc. Aquest nivell no s'ha acabat d'excavar en la seva totalitat. Cobert per 102. Cronologia: Segle XIX-XX.

113: Carreu de lumaquella local que apareix caigut, sense relacionar-se amb cap de les altres estructures. Té unes mides de 60x61 cm; s'ha excavat fins una alçada de 25 cm. Cobert per 103. Cronologia: Indeterminada.

V. CONCLUSIONS

Han aparegut una sèrie de murs (U.U. E.E. 105, 106, 107, 108 i 109), de funció indeterminada. El fet de realitzar un rebaix de tan sols 0'40 cm no ha permès de documentar-los en tota la seva alçada, així com tampoc atorgar-los una cronologia acurada. De tots aquests murs, el més antic és el 105, ja que a diferència de la resta no presenta totxo ni morter de calç en la seva estructura. A més, els murs 106, 107 i 109 s'hi adossen.

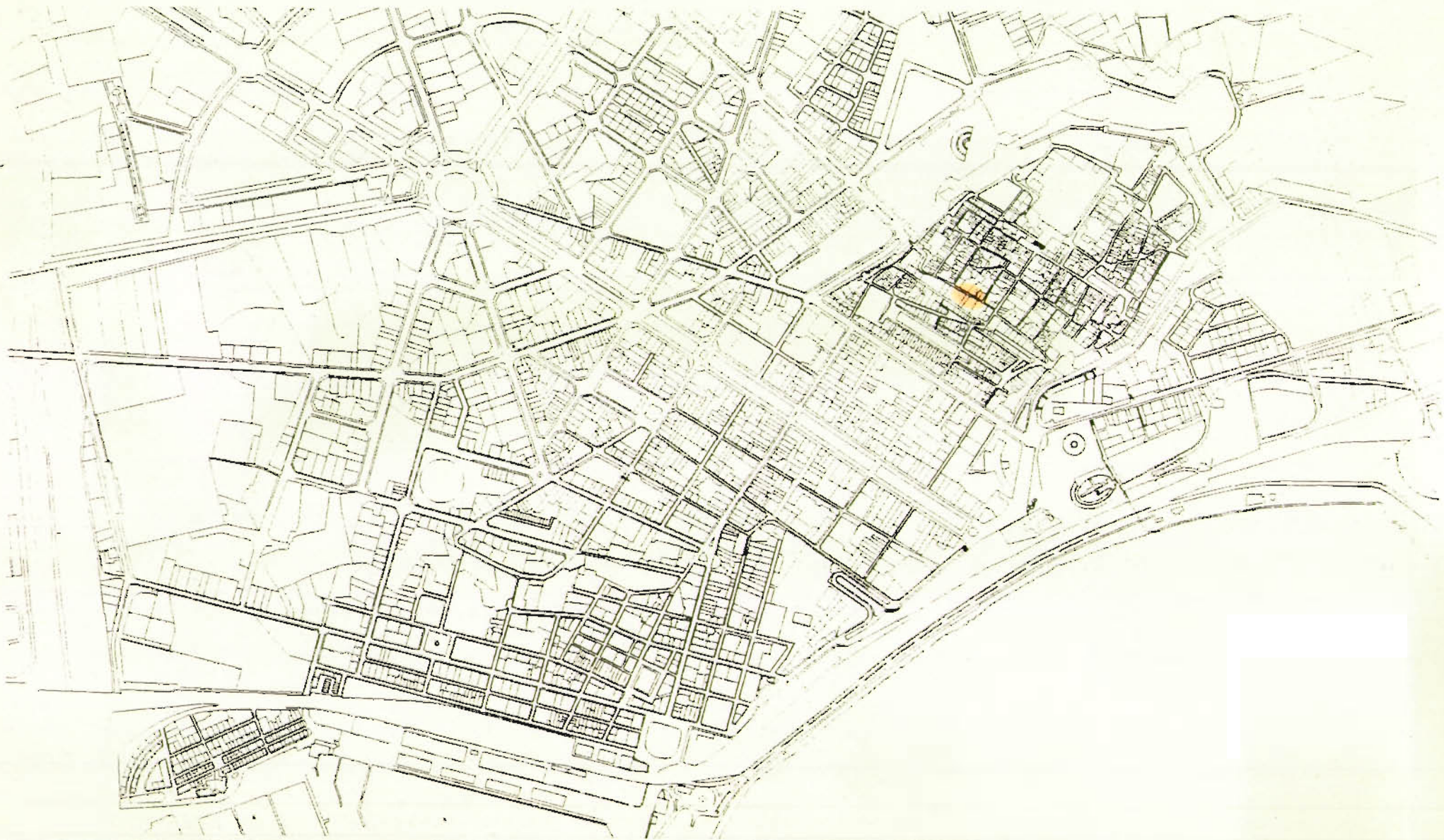
Sense poder arribar a una major precisió, el mur 105 podria datar-se en època tardoantiga o altomedieval, afirmació realitzada en base al sistema constructiu (carreus reutilitzats i pedres irregulars unides en sec). L'escàs material ceràmic (fragments d'àmfora africana molt rodada, ceràmica comuna sense vidrar, T.S.I.) que ha aparegut en aquesta U.E. no permet una major precisió cronològica. Els murs 106, 107 i 108, tot i ser anteriors a la construcció de l'actual edifici en el segle XIX-XX, són posteriors al 105, ja que se li adossen i presenten totxo i morter de calç; poden datar-se en època moderna o contemporània. El mur 109 és contemporani a l'edifici actual, ja que és la fonamentació de dos dels seus pilars.

María Reís Fabregat Fibla
Arqueòloga
NEMESIS SCCL

Tarragona, 8 de gener de 2002

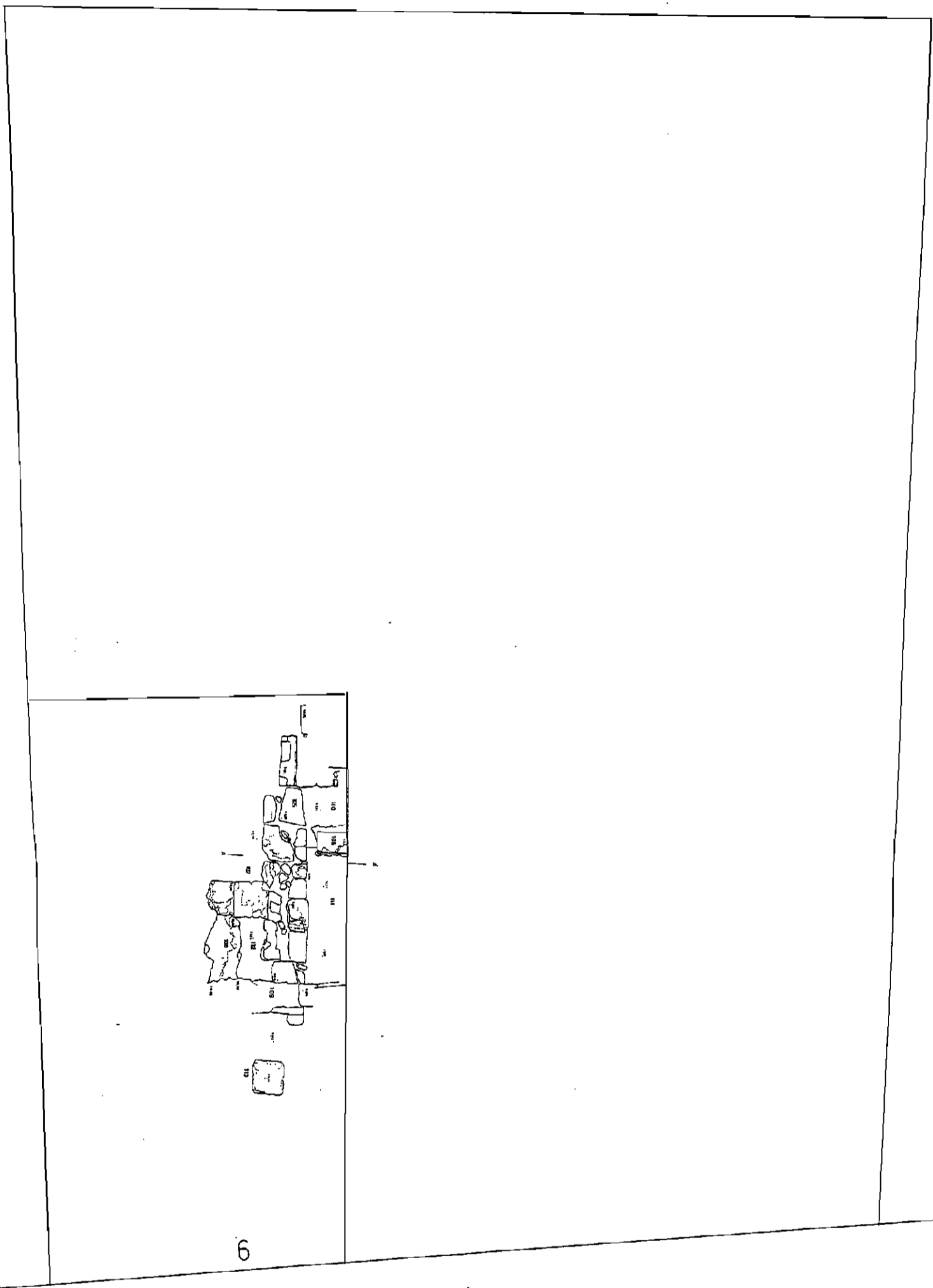
VI. ANNEX PLANIMÈTRIC

1. Plànol general de situació de la zona d'intervenció dins la ciutat de Tarragona
2. Plànol de situació del solar dins l'entramat urbà de la zona
3. Planta i secció de les restes aparegudes.

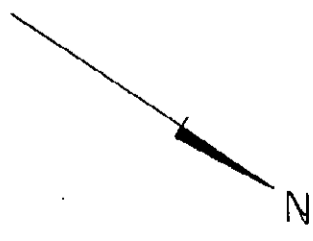

6

C / CAVALLERS

NEMESIS SCCL
C / CAVALLERS, 6
0 3m
PLANTA SITUACIÓ

VII. ANNEX FOTOGRÀFIC

Foto 1. Mur U.E. 105

Foto 2. Murs U.E. 105 i 107

Foto 3. Murs U.E. 105 i 107

Foto 4. Detall del mur U.E. 105

Foto 5. Vista general de l'excavació des del C/Cavallers, 6

1

2

3

4

VIII. FITXES DE MATERIAL

JACIMENT: CAVALLERS, 6

U.E. 103

TARRAGONA (EL TARRAGONÈS)

Cron. U.E.: s. XIX-XX

Cron.jaciment: tardorromà/medieval - s. XIX-XX

DATA: DESEMBRE 2001

MATERIAL	TIPUS	pc	inf	ans	fo	vor	alt	tot	OBSERVACIONS
Llosa pedra							1	1	Pintada verd irisat
Pisa blanca pintada						1		1	Pintada blau
Pisa blanca						1		1	
Blau català			3			2		5	Decoració de la "ditada" i de la "figa partida"
Vidrada de La Selva	càntir			1				1	
Vidrada de La Selva			2					2	
Vidrada melada	bací	2						2	
Vidrada melada			3	2	3	6		14	
Vidrada verda	enciamera	1						1	Verd irisat
Vidrada verda	canalització					2		2	
Vidrada verda	estalvis	1						1	
Vidrada verda	plàtera				2	2		4	
Vidrada verda	morter					1		1	
Vidrada melada pintada			1			1		2	
Comuna pintada	gerra?		3			3			Un fragment amb ansa
Comuna oxidada	canalització					2		2	
Comuna oxidada	recipients		1		2			3	
Vidre					1		2		Dos becs de setrill

JACIMENT: CAVALLERS, 6

U.E. 105

TARRAGONA (EL TARRAGONÈS)

Cron. U.E.: tardorromà /medieval

Cron.jaciment: tardorromà/medieval - s. XIX-XX

DATA: DESEMBRE 2001

MATERIAL	TIPUS	pc	inf	ans	fo	vor	tot	OBSERVACIONS
Àmfora	africana		4				4	
Àmfora	Tarraconens.		1				1	
Comuna cuina oxidada			2				2	
T.S. Itàlica						1	1	

JACIMENT: CAVALLERS, 6

U.E. 112

TARRAGONA (EL TARRAGONÈS)

Cron.U.E.: Indeterminat

Cron.jaciment: tardorromà/medieval - s. XIX-XX

DATA: DESEMBRE 2001

MATERIAL	TIPUS	pc	inf	ans	fo	vor	tot	OBSERVACIONS
Àmfora	Indeter.		1				1	